

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 3. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A románok meggyőzésére biztatta az SZNT-t Kövér László

A román társadalom meggyőzésére biztatta a székelyeket Kövér László, az Országgyűlés elnöke Marosvásárhelyen, azon a megemlékezésen, amelyet a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) szervezett a madéfalvi vérengzés 250. évfordulóján, kedden. A Kultúrpalota dísztermében tartott megemlékező gálán Kövér László úgy vélekedett, hogy a Székelyföld területi autonómiájának sikere érdekében érdekeltté kell tenni a román társadalmat. „Ha őket meggyőzitek arról, hogy a székelyföldi autonómia nem Románia kárára, hanem Románia hasznára lesz, (...) ha meggyőzitek őket, hogy a székely autonómia mindenki számára jobb megélhetést biztosít, akkor ők is a maguk menetelésébe fognak” – jelentette ki az Országgyűlés elnöke. Kövér László a magyarországi országgyűlési választásokon való részvételre buzdította a jelenlévőket. Kijelentette, Magyarországon minőségi változást eredményezhet a székelyek és a külhoni magyarok szavazata. Általa ugyanis a magyar állam közvetlen választói felhatalmazást kap arra, hogy nemzetközi szinten képviselje a külhoni magyar közösségeket. Azt is megjegyezte: a határon túli szavazatok segíthetik a magyar politikai osztályt a magyar nemzethez való viszonyának rendezésében. A házelnök egyben gratulált az SZNT-nek ahhoz a politikai teljesítményéhez, amellyel összekapcsolta az autonómia érdekében az erdélyi magyar pártokat.

Partnere lesz a magyar kormánynek az RMDSZ a választási regisztráció népszerűsítésében

Az új összetételű magyar Országgyűlés már valóban nemzetgyűléssé válhat a külhoni magyarok választási részvétele által – jelentette ki Sepsiszentgyörgyön Hidvéghi Balázs, az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának alelnöke. A fideszes politikus elmondta, a budapesti kormány lehetőségként tekint a külhoni magyarok választási részvételére, amely szerinte kifejezi a nemzeti összetartozást, az egymás iránti felelősségvállalást, ugyanakkor elhozhatja a közös sikerélményt is. Hidvéghi Balázs Zsigmond Barna Pál csíkszeredai főkonzullal, Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnökkel és Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármesterrel rendezett közös sajtótájékoztatót, és valamennyien a magyarországi választásokra való regisztráció, a megmérettetésen való részvétel fontosságát hangsúlyozták. Hidvéghi szerint a választásokon való magas részvétel az erdélyi, székelyföldi magyarság érdeke is, mert erőt mutat és az önszerveződés egyik fontos jele.

Az RMDSZ segít a magyar állampolgárság megszerzésében, így az ezzel együtt járó választási jog gyakorlásához is segítséget nyújt - mondta Kelemen Hunor RMDSZ-elnök az ErdélyFM-nek. Kelemen kiemelte, hogy a szövetség irodái minden erdélyi megyében segítenek a regisztrációs ív kitöltésében. „Ez egyenes következménye annak, amit eddig tettünk, amit eddig mondtunk, ez nem lóg ki abból a sorból. Ez nem egyik vagy másik pártnak adott politikai ajándék” - mondta Kelemen. A szövetségi elnök szerint az RMDSZ 1990 óta arra buzdítja az erdélyi magyarságot, éljen szavazati jogával, így most sem

mondhatja ennek az ellenkezőjét. A magyarországi választásokon való részvételt azonban inkább szimbolikusan tartja, amely nem fog változtatni a szavazók itteni életminőségén.

Alkotmánybírósági vétó a decentralizációra

Az alaptörvénnyel ellentétesnek nyilvánította pénteken a bukaresti alkotmánybíróság a decentralizációs törvényt, amely számos központi intézményt utalt a helyi és megyei önkormányzatok hatáskörébe. A bukaresti balliberális kormány által november közepén parlamenti vita nélkül, felelősségvállalási módszerrel elfogadott jogszabály a minisztériumok irányítása alá tartozó közegészségügyi intézményeket, mezőgazdasági igazgatóságokat, munkaügyi felügyelőségeket, sportlétesítményeket, kulturális igazgatóságokat adta volna a helyi hatóságok felügyeletébe. Az intézkedést az ellenzékben lévő RMDSZ is támogatta, mondván: a magyarságnak is jó, ha a döntéshozatal közelebb kerül a közösséghez. Borbély László, az alakulat politikai alelnöke nemrég a 2013-as év legjelentősebb eredményének nevezte a decentralizációs kezdeményezést, amely szerinte megnehezíti az erdélyi magyarság által kifogásolt régiósítási tervek megvalósítását is. A decentralizációs törvényt az ellenzéki Demokrata-Liberális Párt (PDL) támadta meg az alkotmánybíróságon. A PDL úgy vélte: a helyi autonómia alkotmányos elvét sérti a törvény, amely az alakulat szerint túl sok hatáskört ad a megyei tanácsoknak, ahelyett, hogy a döntéseket a helyi önkormányzatok szintjére utálná. Az ellenzéki párt másik kifogása arra vonatkozott, hogy a jogszabály megkérdőjelezi az állam egységes jellegét, holott az alkotmány nem szövetségi, hanem egységes államként határozza meg Romániát. A taláros testület a formai kifogásokat elutasította, de helyt adott a tartalmi kifogásoknak, és a törvényt egészében alkotmányellenesnek minősítette. Egyhangúlag hozott határozatát az alkotmánybíróság azzal indokolta, hogy a jogszabály sérti a tulajdonjogot és a helyi autonómia elvét. Az alkotmánybíróság egyhangú döntése azt sejteti, hogy Romániában nem lehet újragondolni a központosított államszerkezetet, és nem lehet a helyi közösségekre átruházni döntési jogköröket - jelentette ki pénteken Kelemen Hunor RMDSZ-elnök. Hozzátette: ez akár azt is jelentheti, hogy Romániában nem lehet olyan politikai döntést hozni, ami a szubszidiaritásra irányul. Ezt súlyosnak tartja, mert ennek mentén oda lehet jutni, hogy a helyi közösségeknek nem osztható le döntési jogkör - mondta az RMDSZ elnöke. Kelemen Hunor veszélyesnek tartja, ha ez az alkotmánybírósági döntés közép- és hosszú távon esetleg lenulláz minden olyan kísérletet, amely a helyi regionális autonómia megteremtésére irányul.

Bárdos Gyula hivatalosan is államfőjelölt!

Leadta az államfőjelölése bejegyeztetéséhez szükséges támogató aláírásokat tartalmazó petíciós íveket Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke. A Magyar Közösség Pártja (MKP) által indított Bárdos Gyulának, aki az első magyar államfőjelölt Szlovákia történetében,

csaknem 46 625 ezer aláírást sikerült összegyűjtenie. A március 15-i szlovák államfőválasztás egyedüli magyar jelöltje nagy sikernek és várakozásokon felüli eredménynek értékelte, hogy a jelölés bejegyeztetéséhez szükségesnél háromszor több aláírást kapott, és köszönetet mondott a támogatásért. „Bár elsősorban Dél-Szlovákiából vártunk aláírásokat, a jelölés nem kizárólag magyarok, hanem az ország egyéb területeiről, más nemzetiségek képviselői és szlovákok is támogatták” - mutatott rá az ívek leadása utáni sajtótájékoztatón Bárdos Gyula. Szerinte ez azért is örömteli, mert azt jelzi, a többségi nemzet is elfogadja, hogy magyar jelölt is versenghet az államfői posztért. Bárdos Gyula szerint az ország történetében negyedik közvetlen államfőválasztás a felvidéki magyarság szempontjából rendkívül fontos megmérettetés lesz. „Ez az államfőválasztás nem rólam szól, ez a felvidéki magyarságról szól, továbbmegyek, Dél-Szlovákiáról szól, amely a rendszerváltás óta egy aluldimenzionált régió az országon belül” - hangsúlyozta az államfőjelölt. Hozzátette: a választásokig hátralévő közel három hónapot arra szeretné felhasználni, hogy a közbeszéd témájává tegye a kisebbségi jogok kérdését és Dél-Szlovákia felzárkóztatását. „Legszebb álmunkban sem reméltük, hogy a szükséges 15 ezret több mind háromszor meghaladó számú aláírást sikerül összegyűjtenünk ebben az aláírásgyűjtésre nem igazán alkalmas ünnepi időszakban” - mondta Berényi József, az MKP elnöke. Utalt arra, több államfőjelölt is nehezményezte, hogy az elnökválasztás időpontját a pozsonyi parlament elnöke közvetlenül az ünnepek előtt hirdette ki, s így megnehezítette a jelöltek számára a jelölésük bejegyeztetéséhez szükséges aláírások összeszedését. Ezen körülmény mellett a támogató aláírások nagy száma az MKP politikusa szerint igazolta, hogy „a magyar jelölt gondolata beérett” s azt is, hogy a választás során születhet meglepetés, vagyis van esélye annak, hogy a magyar jelölt bejusson a választás második fordulójába.

MNT-választások: A hat magyar párt közül kettő még nem döntött a részvételről

A VMSZ, az MRM, az MPSZ és a MEP részt vesz az MNT-választásokon, a VMDK és a VMDP még nem döntött, derült ki a pártvezetőknek az Újvidéki Rádióban elhangzott nyilatkozataiból. Júliusban lejár a kisebbségi nemzeti tanácsok, köztük a Magyar Nemzeti Tanács négyéves mandátuma. Az új választást megelőzően a Szerbiai Alkotmánybíróság véleményezni fogja a nemzeti tanácsokról szóló törvényt, de a belgrádi parlament is tárgyal majd a jogszabály megváltoztatásáról. Az Újvidéki Rádió arra a kérdésre kereste a választ, hogy a vajdasági magyar pártok részt vesznek-e majd a megmérettetésen. „Először el kell számolni az elmúlt négy év teljesítményével. Ezen túlmenően pedig arról kell beszélni, hogy a következő négy éves ciklusban mit szeretnénk csinálni a folyamatok folytatása tekintetében” – nyilatkozta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke az Újvidéki Rádióknak. A pártelnök azt reméli, hogy a nemzeti tanácsi választásokra sikerül folyamatosságot biztosítani, vagyis ismét egy olyan, „összefogáson alapuló listával megjelenni, amit a VMSZ mozgatna, de amelyen nem csak párttagok volnának jelen,

hanem az egyházak, a civil szféra és az értelmiségiek képviselői, intézményeink vezetői is”. A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége egyelőre nem határozott arról, hogy részt vesz-e majd az MNT választáson. A döntést azt követően hozzák meg, hogy a szerb alkotmánybíróság az év elején állást foglal a nemzeti tanácsokról szóló törvényre tett kifogások ügyében és miután a szerb parlament megváltoztatja a jelenlegi jogszabályt.

Magyar kulturális intézet nyílt Zágrábban

Január 3-án nyitották meg a zágrábi Magyar Kulturális Intézetet, melynek célja, hogy a két nemzet kultúráját közvetítse Horvátország és Magyarország között. A megnyitón Iván Gábor zágrábi magyar nagykövet köszöntötte a vendégeket, majd Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter mondott beszédet. Elmondta, a magyar állam régi adósságát törleszti a zágrábi Magyar Intézet létrehozásával, mely a magyar kultúra jobb megismertetését, a magyar tudomány eredményeinek közvetítését szolgálja. Hangsúlyozta, egymás kultúrájának a megismerése a népek közötti baráti viszony kialakításához elengedhetetlenül szükséges. A Magyar Intézet rendezvényeire tárt karokkal várja a horvátországi magyarokat is – mondta. Ezt követően Orsat Miljenic horvát igazságügyi miniszter köszöntötte a vendégeket. Elmondta, fontos, hogy a két, szomszédos nemzet megismerje egymás kultúráját, különösen Horvátország európai uniós csatlakozása óta, melynek megvalósulásában Magyarországnak is nagy szerepe volt. Hatos Pál, a Balassi Intézet főigazgatója arról beszélt, hogy a magyar intézetek legfontosabb feladata a magyar kultúra és nyelv népszerűsítése.

